

PEADIREKTORI ASETÄITJA

OTSUS

28.04.2005.a nr 22-KO

Koondumisele nr 10/2005 Bladhs Baltic Components OÜ/AS Baltic Components loa andmine

15.04.2005.a esitas Bladhs Baltic Components OÜ esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 08.04.2005.a sõlmitud aktsiate ostu-müügilepingu alusel Bladhs Baltic Components OÜ omandab 60% AS Baltic Components aktsiakapitalist ja aktsiatega määratud häältest. Nimetatud tehingu tulemusena omandab Bladhs Baltic Components OÜ valitseva mõju AS Baltic Components üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 19.04.2005.a Bladhs Baltic Components OÜ ja AS Baltic Components koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaline ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ja ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Bladhs Baltic Components OÜ ja AS Baltic Components.

Bladhs Baltic Components OÜ kuulub oma Rootsis registreeritud emaettevõtja ITAB Plast AB kaudu Rootsi ITAB kontserni. ITAB kontserni peamised tegevusalad on plastmassdetailide ja –toodete tootmine erinevatele tööstusharudele (mööbli-, meditsiini- ja autotööstusele, ehitusele, telekommunikatsiooni- ja metsatööstusele), kasutades erinevaid tootmismeetodeid nagu survevalu, rotatsioonvalu ja plastmassdetailide monteerimine, samuti metalldetailide ja –toodete valmistamine erinevatele tööstusharudele (elektroonika-, telekommunikatsiooni- ja autotööstus). Bladhs Baltic Components OÜ on registrisse kantud 2005.a märtsis ning tal puudub käesoleval ajal majandustegevus. Äriühingu loomise eesmärgiks ongi antud tehingu läbiviimine ning tema põhitegevuseks saab investeerimistegevus ja AS Baltic Components aktsiate valdamine.

ITAB Plast AB omab Eestis veel kaht tütarettevõtjat:

AS Bladhs Eesti (plastmassdetailide tootmine) ja

Örnplast Eesti AS (plastmasstoodete tootmine).

AS Baltic Components põhitegevusalaks on plastmasstoodete valmistamine ja komplekteerimine.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

Bladhs Baltic Components OÜ 2004.a majandusaasta käibe arvestamise aluseks on ITAB kontserni käive, milleks oli 1,2 miljardit krooni. AS Baltic Components 2004.a majandusaasta käive oli 120,4 miljonit krooni. Seega kuulub Bladhs Baltic Components OÜ ja AS Baltic Components koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise osaline Bladhs Baltic Components OÜ osaleb plastmasstoodete ja –detailide tootmise ja müügi kaubaturul ITAB kontserni kuuluvate ettevõtjate AS Bladhs Eesti ja Örnplast Eesti AS kaudu. AS Bladhs Eesti ekspordib oma toodangust 50% Rootsi ja 50% müüb Eestis, millest enamuse ostjaks on teine koondumise osaline AS Baltic Components, kes peale montaaži tooted ekspordib.

Örnplast Eesti AS valmistab plastmasstooteid rotatsioonimeetodil, mis võimaldab vormida suuri ja keeruka kujuga tooteid (kütusepaagid teemasinatele, veepaagid veesõidukitele, merepoid, kuivtualetid jm). Rotatsioonimeetodil valmistatud tooteid kasutab autotööstus, masinaehitus keemiatööstus ja põllumajandus, kus vajatakse keeruka kujuga mahuteid. Örnplast Eesti AS toodang eksporditakse põhiliselt Rootsi ITAB kontserni ettevõtjatele. Eestis müüakse ligikaudu 0,9% toodandust (väiksemad mahutid, kuivtualetid).

Koondumise teise osalise AS Baltic Components tegevusest 99% moodustab plastmassdetailide kokkupanek, kusjuures üheks detailide tarnijaks on ITAB kontserni kuuluv AS Bladhs Eesti. AS Baltic Components poolt monteeritakse sõiduautode Saab ja Volvo salongi õhuavade ventilatsiooni süsteemi osad ning valmiv toodang eksporditakse Rootsi.

Eesti Plastmassiühingu MTÜ poolt koostatud Eesti plastitööstuse ja –turu 2003.a ülevaate (www.plast.ee) kohaselt toodeti 2003.a Eestis plast- ja kummitooteid ligikaudu 3 miljardi krooni eest ning toodangu müük ekspordiks moodustas 59%. Plaste ja plasttooteid imporditi Eestisse 3,7 miljardi krooni eest. Seega on Eesti plastmasstoodete ja –detailide kaubaturu maht ligikaudu 5 miljardit krooni.

Koondumise osaliste toodang eksporditakse põhiliselt Rootsi ning nende turuosa Eesti kaubaturul on minimaalne. Seega antud koondumise puhul puudub vajadus täpselt määratleda kaubaturgu, kuna kaup Eesti territooriumil peaaegu ei käibi ja konkurentsiprobleeme ei teki.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turgu valitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Eestis puuduvad antud koondumise poolt mõjutatud kaubaturud majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 § 7 lg 3 sätestatud viisil. Koondumine ei tekita kaubaturgude horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid nimetatud määruses sätestatud viisil. Koondumine ei tekita ega tugevda turgu valitsevat seisundit Eesti plastmasstoodete ja –detailide tootmise ja müügi kaubaturul KonkS § 13 lg 1 mõistes. Koondumise tulemusena ei muutu konkurentsiolukord ega kaubaturu struktuur. Seega KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Koondumisega seotud konkurentsipiirangud

Konkurentsiamet on seisukohal, et 08.04.2005.a sõlmitud aktsiate ostu-müügilepingu punktis 9.2 Müüja suhtes sätestatud kolme aastast konkurentsipiirangut võib lugeda koondumisega otseselt seotuks ja selle jõustamiseks vajalikuks, kuna sellega tagatakse omandatava vara väärtuse säilimine üleminekul müüjalt ostjale.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Bladhs Baltic Components OÜ ja AS Baltic Components koondumisele, sealhulgas koondumisega seotud konkurentsipiirangule.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul selle teatavakstegemisest arvates (Halduskohtumenetluse seadustik § 9 lg 1).

Aini Proos